ผลของตำแหน่งของภาพประกอบบนจอภาพคอมพิวเตอร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

นางสาวนิภาพรรณ เกียรติหิรัญนนท์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาโสตทัศนศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ.2537

ISBN 974-584-997-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16884061

EFFECTS OF LOCATIONS OF ILLUSTRATION ON COMPUTER MONITOR ON ENGLISH VOCABULARY LEARNING ACHIEVEMENT OF PRATHOM SUKSA FOUR STUDENTS LEARNING FROM COMPUTER - ASSISTED INSTRUCTION LESSONS

MISS NIPAPAN KIATHIRANNON

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Audio - Visual Education
Graduate School
Chulalongkorn University
1994

ISBN 974-584-997-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลของตำแหน่งของภาพประกอบบนจอภาพคอมพิวเตอร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
โดย	นางสาวนิภาพรรณ เกียรติหิรัญนนท์
ภาควิชา	โสตทัศนศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกรี รอดโพธิ์ทอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ ถุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรจรีย์ ณ ตะกั่วทุ่ง)
..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกรี รอดโพธิ์ทอง)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิรุฬห์ ลีลาพฤทธิ์)
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประนอม สุรัสวดี)
..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. วิชุดา รัตนเพียร)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิภาพรรณ เกียรติหิรัญนนท์ : ผลของตำแหน่งของภาพประกอบบนจอภาพคอมพิวเตอร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (EFFECTS OF LOCATIONS OF ILLUSTRATION ON COMPUTER MONITOR ON ENGLISH VOCABULARY LEARNING ACHIEVEMENT OF PRATHOM SUKSA FOUR STUDENTS LEARNING FROM COMPUTER-ASSISTED INSTRUCTION LESSONS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.สุกรี รอดโพธิ์ทอง, 88 หน้า. ISBN 974-584-997-9

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของตำแหน่งของภาพประกอบบนจอภาพคอมพิวเตอร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนเซนต์จอห์นจำนวน 100 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากนักเรียน 320 คน นักเรียนถูกสุ่มเข้ากลุ่มทดลอง 5 กลุ่ม ๆ ละ 20 คน เพื่อศึกษาคำศัพท์ภาษาอังกฤษในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีตำแหน่งของภาพอยู่ด้านซ้าย ด้านขวา ด้านบน ด้านล่าง และกลางจอภาพคอมพิวเตอร์ แต่ละบทเรียนประกอบด้วยภาพจำนวน 20 ภาพ ซึ่งมีขนาดใหญ่เท่ากับครึ่งหนึ่งของจอภาพ เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนแล้วมีการทดสอบหลังเรียนทันที

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวพบว่านักเรียนที่เรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีตำแหน่งของภาพต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา โสตทัศนศึกษา ลายมือชื่อนิสิต นิภาพรรณ

สาขาวิชา โสตทัศนศึกษา ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ปีการศึกษา 2537 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C442097 : MAJOR AUDIO-VISUAL EDUCATION
KEY WORD: COMPUTER-ASSISTED INSTRUCTION LESSONS / LOCATIONS OF ILLUSTRATION

NIPAPAN KIATHIRANNON : EFFECTS OF LOCATIONS OF ILLUSTRATION ON COMPUTER MONITOR ON ENGLISH VOCABULARY LEARNING ACHIEVEMENT OF PRATHOM SUKSA FOUR STUDENTS LEARNING FROM COMPUTER-ASSISTED INSTRUCTION LESSONS. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. SUGREE RODPOTHONG. Ph.D. 88 pp. ISBN 974-584-997-9

The purpose of this research was to examine effects of locations of illustration on computer monitor on English vocabulary learning achievement of Prathom Suksa four students learning from computer-assisted instruction lessons.

Prathom Suksa four students (N = 100) from 320 students of St. John School were randomly selected for participation in the study. Five groups of students were randomly assigned to five treatments of illustration locations in computer-assisted instruction. Each group (N = 20) studied one of five English vocabulary lessons with illustrations at left, right, upper, lower, and center of the computer monitor. Each lesson consisted of 20 illustrations with half size of the computer monitor. Students were tested immediately following studying lesson.

A one - way analysis of variance revealved that students when learning English vocavulary from computer-assisted instruction lessons with different illustration locations showed no statistically significant difference learning achievement at the .05 level.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา โสตทัศนศึกษา ลายมือชื่อนิสิต ศิภาพรรณ

สาขาวิชา โสตทัศนศึกษา ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ปีการศึกษา 2537 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกรี รอดโพธิ์ทอง เป็นอย่างสูง ที่ท่านกรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แจงตั้งแต่เริ่มทำการวิจัย เป็นต้นมาจนกระทั่งงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จเป็นรูปเล่มอย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรจรีย์ ณ ตะกั่วทุ่ง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์วิรุฬห์ ลีลาพฤทธิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประนอม สุรัสวดี และ อาจารย์ ดร. วิชุดา รัตนเพียร คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาตรวจสอบชี้แนะ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนเป็นที่เรียบร้อย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์วิศิษฎ์ สายพรหม และอาจารย์ประภรณ์ ดีสุดจิตร อาจารย์ใหญ่โรงเรียนเชนต์จอห์น ตลอดจนอาจารย์ประจำห้องคอมพิวเตอร์ และนักเรียน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูลต่าง ๆ

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณนาถวดี นันทาภินัย คุณดวงใจ อรุณทัต คุณจุฑารัตน์ มะก่ำ คุณวัลภา กาแก้ว คุณอรุณี อารีรักษ์ คุณภาวิบูรณ์ โชติศิริรัตน์ คุณศิริรัตน์ โตรอด คุณรัตนพร มีสมบูรณ์ และคุณศิวพร หวังทรงธรรมที่ได้ให้ความห่วงใย คอยช่วยเหลืองานต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และพี่ ๆ C 3 บางท่านที่ได้ให้ความห่วงใยตลอดมา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และพี่ชายที่คอยให้กำลังใจและทุนทรัพย์ใน ทุก ๆ ด้าน ตลอดมาจนงานวิจัยสำเร็จเป็นรูปเล่มด้วยดี

นิภาพรรณ เกียรติหิรัญนนท์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... จ

กิตติกรรมประกาศ ..... ฉ

สารบัญ ..... ช

รายการตารางประกอบ ..... ฌ

บทที่

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 8

สมมติฐานของการวิจัย 8

ขอบเขตของการวิจัย 8

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย 10

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย 11

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คอมพิวเตอร์ช่วยสอน 12

ประเภทและชนิดของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 15

การสอนคำศัพท์ 28

ภาพประกอบ ตำแหน่งและขนาดของภาพประกอบ 32

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ หน้า

3. วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 40

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 42

วิธีการสร้างเครื่องมือ 44

วิธีดำเนินการทดลอง 46

การวิเคราะห์ข้อมูล 47

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 48

5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ 52

รายการอ้างอิง 58

ภาคผนวก 70

ภาคผนวก ก. ภาพตัวอย่างบทเรียนและแบบทดสอบที่มีตำแหน่งของภาพประกอบต่างกัน 71

ภาคผนวก ข. คะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนจากตำแหน่งของภาพประกอบต่างกัน 82

ประวัติผู้วิจัย 88

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่ หน้า

1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองทั้ง 5 กลุ่ม จำแนกกลุ่มที่เข้ารับการทดลองโดยเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีตำแหน่งของภาพประกอบบนจอภาพต่างกัน..... 41

2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4..... 49

3 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มผู้เรียนที่เรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนทั้ง 5 แบบ..... 51

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย